

Andreas – 14e Zondag door het jaar – 7 juli 2024

Hopen dat het er eens van zal komen

Inleiding: ‘Hopen dat het er eens van zal komen, mensen in vrede vandaag en altijd,’ zongen we zojuist als opening. In de woorddienst vandaag gaat het over de roeping van profeten. Zij treden doorgaans op in crisissituaties, voelen zich geroepen om vrijuit te spreken, zonder aanzien des persoons, in Naam van God. Wat profeten zeggen valt niet altijd in goede aarde: mensen zijn nu eenmaal hardleers, zegt Ezechiël in de eerste lezing; profeten worden niet geëerd in eigen stad, zegt Jezus in het evangelie.

Overweging

Een profeet wordt in eigen stad niet geëerd, die uitdrukking kennen we wel: wie denk je wel dat je bent! doe maar gewoon! Dat is precies waar het om gaat; Ezechiël wordt door God aangesproken als ‘mensenzoon’, hij is maar gewoon mens, hij is geen God, maar wel wordt duidelijk gesteld dat de Geest over hem kwam.

Profeten hebben vaak iets aan te merken op de gangbare gang van zaken, en ze ervaren dat dat niet altijd in dank wordt afgenomen; het zijn gewoon mensen die laten zien, hoe God de wereld bedoeld heeft, en hoe mensen met elkaar en met die wereld dienen om te gaan.

Zó was dat in de oudheid, zó was dat later met Jezus van Nazareth. Hij heeft de kern van het geloof zodanig verwoord en voorgeleefd, dat hij daarmee tot op vandaag tallozen in de wereld heeft geïnspireerd en hun de richting in hun leven heeft gewezen; door de zeldzame manier waarop hij het mens-zijn heeft vorm gegeven, heeft hij zichtbaar gemaakt wat de roeping van de mens om ‘beeld van God te zijn’ inhoudt. Maar ook Hij heeft gevoeld, dat het schuurt, dat wat hij zegt en voorleeft vaak tegendraads is. Men trachtte Hem de mond te snoeren; en toen Hij zich de mond niet liet snoeren, Hem helemaal uit de weg te ruimen.

Zó ging dat in de oudheid, zó ging dat met Jezus van Nazareth, en zó gaat het nog op de dag vandaag. Ik denk terug aan de jaren vijftig van de vorige eeuw; we waren nog aan het bijkomen van de grote tweede wereldoorlog. In de wereld waren dingen gebeurd die we nauwelijks voor mogelijk hielden: miljoenen Joden, homo’s, Roma’s tot zondebok verklaard voor het falen van de economie. Hen letterlijk uit de weg ruimen zou leiden tot een nieuwe paradijselijke wereld van supermensen. De massa liet zich meeslepen door het hysterisch geschreeuw van een Führer. We weten wat er gebeurd is; paus Johannes XXIII zag in die tijd de noodzaak in van een krachtige slagvaardige kerk, die naar buiten zou treden met een boodschap van vrede en gerechtigheid. De Kerk moest daarom volgens hem helemaal vernieuwd en bij de tijd gebracht worden, ‘aggiornamento’: op 25 januari 1959, drie maanden na zijn aantreden, kondigde hij het Tweede Vaticaanse Concilie aan.

En ongeveer hetzelfde zei paus Franciscus, toen hij in oktober 2021 het Synodaal Proces afkondigde, ook over het bij de tijd brengen van de kerk, over participatie en zeggenschap van leken, over deelname van de vrouw in de kerk op belangrijke posten. Leken, mannen/

vrouwen, die meefunctioneren op plekken van betekenis in de kerk; dit was 40/50 jaar geleden totaal ondenkbaar.

Beide pausen zijn grote profetische leiders in de kerk van deze tijd; beiden hebben ook alles doorleefd wat de lezingen vandaag zeggen over profeten. Er is moed voor nodig en durf, om te zeggen, wat gezegd moet worden.... en om te handelen.

Om dat te illustreren, vertel ik van Sophie Scholl, een jonge vrouw, studente filosofie; zij was in de oorlog lid van de verzetsgroep De Weisze Rose in München; zij werd gesnapt bij het verspreiden van folders tegen het Naziregime. Op 22 febr. 1943, een zonnige lentedag, werd zij ter dood veroordeeld en diezelfde dag nog geëxecuteerd in de Stadelheim gevangenis in München, onthoofd. Haar laatste woorden waren: "Hoe kan men verwachten dat gerechtigheid het wint, als bijna niemand bereid is zich persoonlijk in te zetten voor een rechtvaardige zaak? Zo'n fijne zonnige dag vandaag en ik moet gaan, maar wat doet mijn dood ertoe, als door ons duizenden mensen in beweging komen en tot actie worden aangezet?" Een profetisch geluid uit de mond van een 22 jarige studente. Ja, er is moed voor nodig om te doen wat gedaan, en te zeggen wat gezegd moet worden.

Wat betekent dit allemaal voor ons als parochie in de wereld van vandaag? De tweedeling in onze wereld, enerzijds bittere armoede van velen, anderzijds exorbitante rijkdom van enkelen, is ten hemel schreiend is en moet de wereld uit. Er is momenteel zoveel gaande in Afrika, in het Midden Oosten, in Europa, dat oorzaak is dat mensen op de vlucht slaan. Maar wat doet Europa? Europa sluit buitengrenzen voor hen af, trekt muren op. In Nederland is een nieuwe regering van start gegaan, die ook op dat punt streng wil zijn, misschien nog strenger. Het is zaak om als christen kerken alert te zijn; mocht het nodig zijn om het op te nemen voor mensen die hun thuisland ontvluchten en asiel zoeken bij ons, dan is het te hopen dat wij christenen de moed hebben om niet eerst aan onszelf te denken, maar om ons te verplaatsen in hun situatie en – in het spoor van Jezus -- vandaaruit te handelen.

Het is een persoonlijke opdracht/oproep aan ieder van ons, om -- zoals paus Franciscus -- open te staan voor dat visioen van God. En die mooie wereld, het koninkrijk van God, nu al, wat let ons!?, in ons leven, in onze omgeving waar te maken. Ik herhaal die laatste zin nog eens, om hem te doen landen: Het is een opdracht aan ons, aan ieder van ons, om niet af te wachten dat die mooie wereld ooit eens in de toekomst, op het einde der tijden, zal komen, maar om die mooie wereld nu al, tijdens ons leven, in onze omgeving, gestalte te geven. Ja, wat let ons?!

De boodschap van Jezus snijdt in eigen vlees, omdat ze vraagt om je eigen levenspatroon onder de loep te nemen. Hoe pakken wij het aan? Wat kunnen wij kleine mensen in deze parochie? Zouden wij als gemeenschap niet meer moeten samenscholen om een antwoord te zoeken en dan gewoon beginnen?

Paus Johannes XXIII verraste op 25 januari 1959 de hele wereld met zijn plotselinge afroep van het Vaticaans Concilie, het aggonamento .... de ramen van de kerk moeten open... naar die wereld toe. En paus Franciscus bouwt momenteel aan die kerk .... met zijn synodaal proces..... Grote profeten van deze moderne tijd zijn het, meen ik, die twee. Mijn pleidooi is: laten we hen serieus nemen, en aan de slag gaan, doen wat mogelijk is. Amen.